

Medlem mener, at dette Forslag vil bidrage til, at Ejerne enten ville sørge for at nedlægge Jordlodderne, saaledes at de ikke komme ind under Lovens Bestemmelser, eller ved at oprette Huse undlade at lægge Jord til dem, tror jeg, det ærede Medlem tager fejl. Hvad er det nemlig, der kræves gennem dette Forslag? Der opstilles kun denne rimelige og fornuftige Fordring, at naar en Husmand enten ved Jorden eller Huset har foretaget Grundforbedringer, som ogsaa have større Værdi for Ejeren, naar han skal overtage Huset igen, skal Ejeren yde en passende Erstatning for det. Det er kun det, Forslaget kræver, og jeg ser ikke rettere, end at det er en meget rimelig Fordring, der her stilles. Der er for mig ingen Tvivl om, at hvis vi havde haft en saadan Bestemmelse fra længere Tid tilbage, vilde det have bidraget til et ret betydeligt Fremskridt for det mindre Jordbrug eller Husmandsbrugene. Der er ingen Tvivl om, at mange Husmænd have afholdt sig fra at foretage Forbedringer ved deres lille Jordlod, fordi de ikke vare sikre paa at kunne drage Nytte deraf i den Tid, de havde den, og ikke vare visse paa, naar de traadte fra, at faa en Erstatning, der kunde komme enten dem eller deres Familie til gode. Den Anke, der kan rettes mod denne Sag — det er for Resten ikke en Anke, der kan rettes mod det foreliggende Forslag — er, at disse Foranstaltninger ikke ere gennemførte for en 20—30 Aar siden; var det sket, havde det ganske sikkert bidraget sin Del til, at det mindre Landbrug var bedre stillet og var bedre fremme i forskellige Retninger, end det nu er.

Det ærede Medlem ankede ogsaa over, at der her blev paalagt Kommunalbestyrelserne forøgede Byrder. Jeg tror dog, at Kommunalbestyrelserne ville kunne tage sig det nogenlunde let. For øvrigt indskrænker den Byrde, her er Tale om at paalægge Kommunalbestyrelserne, sig jo til, at det kan blive Formanden paalagt at foretage en Afskrift af en Synsforretning, og det faar han tilmed sin Betaling for; det er ganske vist ikke nogen stor Betaling, nemlig kun 50 Øre pr. Ark, saa det bliver han ikke rig af, men det er dog lidt, han faar for sit Arbejde, og det kan man ikke sige om mange af de Byrder eller Arbejder, der ellers lægges paa Kommunalbestyrelserne.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det ærede Medlems Udtalelser, navnlig ikke efter at det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (Rottbøll) har imødegaaet dem.

Hage: Jeg ønsker kun med et Par Ord at udtale, at jeg er ganske uenig med det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (la Cour) i hans Angreb paa dette Lovforslag. Naar det ærede Medlem fremdrager Forholdene fra Bylejligheder eller fra Lejligheder ude paa Landet, som ere beboede af Haandværkere, da finder jeg, at den Parallel aldeles ikke kan bruges. Det, man maa erindre med Hensyn til dette Lovforslag, er, at det har national Betydning, om de smaa Jordlodder blive vel drevne, eller om de blive mindre godt drevne. Det har national Betydning, at vor Husmandsstand bliver stillet saaledes, at den med Lyst og Dygtighed driver sine smaa Huslodder, men derimod har det ikke Spor af national Betydning, om en Mand i en Købstad bor saadan eller saadan. Det er den Betragtning, jeg mener, der bør lægges til Grund ved Bedømmelsen af dette Lovforslag, og derfor anbefaler jeg i Modsætning til det ærede Medlem at stemme for Forslaget, som det foreligger fra sidste Behandling.

Juul-Rysensteen: Jeg erkender, at det meget ærede Udvalg har gjort et betydningsfuldt og godt Arbejde, som har forbedret det forelagte Lovforslag ikke ubetydeligt, men jeg erkender ikke, at Lovforslaget i og for sig har nogen Berettigelse. Nægtes kan det i hvert Tilfælde ikke, at det indskrænker den Ret, som Ejerne af Husene have. Nægtes kan det heller ikke, at dette kan føre til, at man med mere Misnøje ser paa disse Huse omkring paa Landet, end man gør nu. Husmændene — som Helhed taget — hænge lige saa meget ved den Jord, de sidde paa, som alle vi andre, og ønske lige saa lidt at se sig fortrængte fra det Hus, de en Gang ere komne i, men det kan heller ikke nægtes, at det vil uomtvistelig i mange Tilfælde ske. Man vil ikke indgaa Kontrakt paa længere Aaremaal, man vil indgaa Kontrakterne saaledes, at man har Opsigelsesret paa et kortere Aaremaal. Og endelig kan det heller ikke nægtes, at det kunde tænkes at komme Ejeren i høj Grad paa tværs, om Husmændene fik Lyst til at gøre saadanne Forbedringer, som Ejeren, naar Lejerne efterhaanden forlode Husene, paa en Gang skulde betale. — Husmandsstanden har paa ingen Maade staaet stille i de forløbne Aar. Denne Stand er i det hele taget en meget arbejdsom og flink Klasse, og hvor Husmændene sidde paa Husene paa længere Aaremaal, søge de at